

Білокінь О. В.
аспірант
ПВНЗ «Європейський університет»
м. Київ, Україна

ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Складна економічна ситуація в Україні, що має тенденцію до подальшого погіршення внаслідок військових дій, актуалізує проблему залучення іноземних інвестицій. Важливість залучення необхідних фінансових ресурсів не обмежується лише періодом післявоєнного відновлення, але й стосується сучасного етапу, оскільки стан економіки суттєво впливає на нашу спроможу до ефективної боротьби і на виживання держави в цілому. Інвестиційні рішення, як правило, ґрунтуються на балансуванні між рівнем ризику та очікуваними прибутками. Таким чином, процес планування інвестицій є досить складним завданням, яке, насамперед, пов'язане з невизначеністю, що панує у теперішній ситуації в Україні.

Іноземні інвестори проявляють значну обережність при ухваленні рішень щодо інвестицій, дотримуючись встановлених правил та критеріїв під час вибору об'єкта для інвестування. Оцінюючи інвестиційну привабливість потенційних об'єктів, інвестори формулюють ряд базових умов, які мають пріоритетне значення у процесі прийняття рішення.

Відсутність корупції. Один із найважливіших факторів для іноземних інвесторів. Корупція може призвести до підвищення витрат, ризику втрати інвестицій та загального несприятливого бізнес-клімату. Інвестори прагнуть мати справу з прозорими та чесними організаціями.

Наявність документів стратегічного розвитку. Інвестори шукають ясні і чіткі плани розвитку регіону, які демонструють стабільність і зростання. Це можуть бути довгострокові стратегії розвитку, програми інвестиційної привабливості, плани розвитку інфраструктури тощо.

Прагнення місцевих чиновників. Активна підтримка з боку місцевої влади може істотно вплинути на успішність інвестиційного проєкту. Інвестори цінують готовність чиновників до співпраці, що включає в себе спрощення бюрократичних процедур, надання консультацій та підтримку в реалізації проєктів.

Ступінь готовності інвестиційних проєктів. Підготовлені й обґрунтовані проєкти з чіткою концепцією, фінансовими моделями та прогнозами можуть значно підвищити інтерес інвесторів. Інвестиційні проєкти, які вже мають фінансування або партнерів, також виглядають більш привабливо.

Сприятлива нормативно-правова база. Правова система повинна забезпечувати захист прав інвесторів, включаючи питання власності, контрактів та вирішення спорів. Стабільна правова база, що підтримує інвестиції, є основою для довгострокового та успішного співробітництва [1; 2].

Всі ці критерії разом створюють сприятливе інвестиційне середовище, яке може залучити іноземних інвесторів. Інвестори уважно аналізують ці фактори при прийнятті рішення, тому важливо, щоб країни та регіони, що прагнуть залучити інвестиції, активно працювали над їх покращенням.

Географічне розташування України надає їй стратегічного значення як важливому транзитному коридору для міжнародної торгівлі. Логістичний сектор є одним із ключових компонентів економіки країни, що характеризується розвинутою мережею залізничного та автомобільного сполучення, а також морськими та річковими портами і аеропортами.

Транспортні вузли України забезпечують доступність для всіх видів транспорту, що підвищує її конкурентоспроможність. Розташування України на перетині основних транспортних шляхів Європи, Азії та Близького Сходу, а також її участь у нових ініціативах, таких як Новий шовковий шлях, створюють значний потенціал для розвитку. В умовах

сучасних тенденцій у транспортно-логістичній галузі країна має всі можливості для зайняття провідних позицій у Європі, обігнавши навіть Польщу. Крім того, Україна є однією з найпривабливіших країн у Європі для розміщення бізнесу, характеризуючись високою конкурентоспроможністю за вартістю ведення господарської діяльності. У країні реалізовано спрощені юридичні процедури для підприємництва, а державні гарантії забезпечення інвестицій сприяють створенню сприятливого інвестиційного клімату [5].

У 2023 році спостерігається приріст іноземних інвестицій в Україні. Згідно з даними джерела UkraineInvest, прямі іноземні інвестиції за перший квартал 2023 року перевищили 500 мільйонів доларів США. Серед компаній, які оголосили про свої інвестиційні наміри, варто зазначити металургійну групу Arcelor Mittal із внеском у 130 мільйонів доларів США, Nestlé – 40,5 мільйона євро, Carlsberg – 40 мільйонів євро, а також Bayer – 60 мільйонів євро. Ці факти свідчать про те, що значні міжнародні компанії роблять акцент на перспективи розвитку України [4].

Враховуючи переваги залучення інвестиційного капіталу до вітчизняної економіки, на державному рівні слід продовжувати реалізацію комплексу заходів, спрямованих на стимулювання міжнародної інвестиційної діяльності в умовах економічної нестабільності. Це включає впровадження скоординованої системи страхування інвестицій, активний пошук сучасних платформ для залучення капіталу та розширення доступу до фінансових інструментів. Окрім того, для зменшення негативного впливу іноземних інвестицій на національну економіку необхідно запровадити відповідну державну політику, що сприятиме формуванню здорового конкурентного середовища, налагодженню руху міжнародного капіталу в межах країни, а також розробці добре обґрунтованих проєктів щодо підтвердження ефективності інвестиційних вкладень та оптимального використання місцевої сировинної бази [3].

Однак, ключовими завданнями залишаються аналіз та вдосконалення законодавчих ініціатив, спрямованих на стимулювання іноземних інвестицій, з урахуванням адаптації до існуючих загроз і позицій усіх зацікавлених сторін. Крім того, необхідно завершити реформи, що забезпечують ефективність державних інституцій. Для того щоб залучити іноземних інвесторів в Україну, навіть у контексті війни, слід розробити дієвий механізм управління іноземними інвестиціями, а також сформулювати ефективні відповіді на виклики, які стримують їх приток.

Література:

1. Богашко О. Л. Глобальні тенденції розвитку міжнародної торгівлі та кон'юнктура світових ринків товарів і послуг. *Розвиток міжнародної торгівлі в умовах глобальних економічних дисбалансів* : матеріали виступів Всеукраїнського форуму з проблем міжнародних економічних відносин (м. Житомир, 11 квітня 2019 року). Житомир : ЖДТУ, 2019. С. 27–30. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/12181>
2. Богашко О. Л. Теоретико-методологічні аспекти конкурентоспроможності економіки держави. *Актуальні проблеми економіки та управління в епоху глобальних викликів і загроз* : Зб. мат.-лів всеукр. наук.-практ. конф., Дніпро, 26-27 квіт. 2018 р. В 2-х томах. Т. 1. / Нац. метал. академія України. 2018. С. 297–299. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua:8181/handle/6789/9057>
3. Вітер В. А. Тенденції, проблеми та перспективи залучення іноземних інвестицій в економіку України. *Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу* : тези IV Міжнар. науково-практ. конф. (м. Житомир, 10 листоп. 2023 р.). Житомир, 2023. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/12/30.pdf>
4. Великі міжнародні компанії роблять ставку на майбутнє України. Ukraineinvest : веб-сайт. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/news/01-09-2023/>
5. Інвестування в Україну під час війни. Trans.info : веб-сайт. URL: <https://trans.info/ua/investuvannya-v-ukrayinu-pid-chas-viyny-327240>